

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2017/1936

z dnia 18 października 2017 r.

w sprawie podjęcia niezwłocznych kroków, aby zapobiec czynieniu niewłaściwego użytku z prekursorów materiałów wybuchowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niedawne ataki i akty terrorystyczne wskazują, że zagrożenie ze strony materiałów wybuchowych wytwarzanych domowym sposobem pozostaje na wysokim poziomie. Substancje będące prekursorami materiałów wybuchowych są nadal dostępne i używane do wytwarzania domowym sposobem materiałów wybuchowych pomimo wysiłków na rzecz skutecznego ograniczania i kontrolowania dostępu do tych substancji.
- (2) W rezolucji nr 2370 (2017) Rada Bezpieczeństwa ONZ podkreśla, że absolutnie konieczne jest powstrzymanie terrorystów przed stosowaniem surowców i składników, które mogą być używane do wytwarzania materiałów wybuchowych, lub usiłowanie uzyskania dostępu do takich surowców i składników, oraz wzywa do wzmożonej czujności, w tym poprzez rozpowszechnianie dobrych praktyk, transgraniczną wymianę informacji i tworzenie partnerstw.
- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 ⁽¹⁾ ustanowiono zharmonizowane przepisy dotyczące udostępniania, wprowadzania, posiadania i używania substancji lub mieszanin, które mogą być użyte do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych, w celu ograniczenia ich dostępności dla ogółu społeczeństwa, oraz zapewniające odpowiednie zgłaszanie podejrzanych transakcji w ramach całego łańcucha dostaw.
- (4) Prawidłowe stosowanie rozporządzenia (UE) nr 98/2013 przez wszystkie państwa członkowskie jest niezbędne dla osiągnięcia jego celu, jakim jest usprawnienie swobodnego przepływu substancji chemicznych i mieszanin na rynku wewnętrznym oraz wyeliminowanie zakłóceń konkurencji, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony bezpieczeństwa ogółu społeczeństwa. Będzie ono również sprzyjać realizacji celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 ⁽²⁾, którymi jest zapobieganie przestępstwom terrorystycznym, w tym wytwarzaniu, posiadaniu, nabywaniu, przewożeniu, dostarczaniu lub używaniu materiałów wybuchowych, oraz udzielaniu i otrzymywaniu instruktażu w zakresie wytwarzania lub stosowania materiałów wybuchowych.
- (5) Celem niniejszego zalecenia jest zapewnienie bardziej skutecznego osiągnięcia celu rozporządzenia (UE) nr 98/2013 poprzez wydanie wytycznych dla państw członkowskich dotyczących stosowania tego rozporządzenia. Niniejsze zalecenie uzupełnia wytyczne ⁽³⁾ przyjęte przez Komisję oraz Stały Komitet ds. Prekursorów ⁽⁴⁾ i uwzględnia dyskusje przeprowadzone na forum tego komitetu oraz podczas szeregu warsztatów regionalnych z udziałem organów państw członkowskich, zorganizowanych w latach 2016 i 2017.
- (6) Dostępność prekursorów materiałów wybuchowych dla ogółu społeczeństwa powinna być ograniczona, by uniemożliwić terrorystom nabywanie prekursorów materiałów wybuchowych. Rozporządzenie (UE) nr 98/2013 ogranicza dostęp do siedmiu substancji chemicznych i używanie tych substancji (prekursory materiałów wybuchowych) podlegające ograniczeniom, wymienione w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 ⁽⁵⁾ przez przeciętnych użytkowników.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz.U. L 39 z 9.2.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/guidelines_on_the_marketing_and_use_of_explosives_precursors_en.pdf

⁽⁴⁾ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail=3245=PL>

⁽⁵⁾ Nadtlenek wodoru, nitrometan, kwas azotowy, chloran potasu, nadchloran potasu, chloran sodu, nadchloran sodu w stężeniu wyższym niż odpowiednie stężenie graniczne określone w załączniku I, w tym mieszaniny lub inne substancje, które zawierają taką wymienioną substancję w stężeniu wyższym niż odpowiednie stężenie graniczne.

- (7) Niezależnie od wspomnianego zakazu państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przyznaniu przeciętnym użytkownikom dostępu do tych substancji wyłącznie poprzez system pozwoleń i rejestracji. Na dzień 1 stycznia 2017 r. szesnaście państw członkowskich nie stosuje zakazu, tylko posiada systemy pozwoleń lub rejestracji⁽¹⁾. Oznacza to, że w tych państwach członkowskich podlegające ograniczeniom substancje i mieszaniny będące prekursorami materiałów wybuchowych są nadal dostępne dla przeciętnych użytkowników i przez nich używane.
- (8) Państwa członkowskie powinny określić i propagować niższe stężenia oraz substancje alternatywne, które stanowią mniejsze zagrożenie dla bezpieczeństwa, a także określić warunki przechowywania prekursorów materiałów wybuchowych. Państwa członkowskie, które posiadają system pozwoleń, powinny dokonywać podstawowego sprawdzenia osób fizycznych składających wnioski o udzielenie pozwolenia.
- (9) W niniejszym zaleceniu wzywa się również do lepszego egzekwowania ograniczeń i kontroli ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 98/2013 oraz do współpracy międzysektorowej. Podniesienie poziomu świadomości wszystkich podmiotów w łańcuchu dostaw, w tym tych prowadzących działalność online, umożliwi im w większym stopniu wywiązywanie się z zobowiązań wynikających z rozporządzenia (UE) nr 98/2013.
- (10) Bez uszczerbku dla ram prawnych transgranicznej wymiany informacji w kontekście śledztw dotyczących przestępstw terrorystycznych⁽²⁾ lub w dziedzinie cel⁽³⁾ w niniejszym zaleceniu wzywa się do wymiany informacji na temat podejrzanych transakcji, zniknięć, kradzieży oraz innych podejrzanych zdarzeń lub wniosków o udzielenie pozwolenia, jeżeli wydają się one zawierać w sobie element transgraniczny.
- (11) Choć w niedawnych atakach i aktach terrorystycznych użyto głównie trinitrotoluenu (TATP), zagrożenie dotyczy szerszej gamy materiałów wybuchowych wytwarzanych domowym sposobem i substancji będących prekursorami materiałów wybuchowych. Unia i jej państwa członkowskie muszą nadal zachowywać czujność poprzez śledzenie sytuacji w tej dziedzinie i reagowanie na nią, we współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i użytkownikami.
- (12) Od chwili przyjęcia rozporządzenia Komisja monitoruje i ułatwia jego stosowanie w ścisłej współpracy ze Stałym Komitetem ds. Prekursorów. W lutym 2017 r. Komisja przyjęła sprawozdanie⁽⁴⁾, w którym stwierdziła, że chociaż wejście w życie rozporządzenia przyczyniło się do zmniejszenia zagrożenia związanego z prekursorami materiałów wybuchowych w Europie, konieczne jest określenie środków i działań, które wzmocnią system kontroli w zakresie materiałów wybuchowych wytwarzanych domowym sposobem. W maju 2017 r. Komisja rozpoczęła prace nad przeglądem rozporządzenia⁽⁵⁾ w sprawie prekursorów materiałów wybuchowych, obejmującym ewaluację, po której zostanie przeprowadzona ocena skutków w pierwszej połowie 2018 r. Ewaluacja ta będzie obejmowała zbadanie przydatności, skuteczności, efektywności, spójności i wartości dodanej rozporządzenia, a także zidentyfikowanie problemów i przeszkód, które mogą wymagać dalszych działań. W ocenie skutków przeanalizowane zostaną różne warianty strategiczne w celu rozwiązania wszelkich potwierdzonych problemów i przeszkód. W oczekiwaniu na wynik tego przeglądu w zaleceniu wskazuje się na potrzebę podjęcia przez państwa członkowskie natychmiastowych kroków w celu skutecznego ograniczenia dostępności prekursorów materiałów wybuchowych dla ogółu społeczeństwa w ramach obowiązującego rozporządzenia,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Ograniczenie dostępności prekursorów materiałów wybuchowych dla ogółu społeczeństwa

1. Państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne środki na podstawie rozporządzenia (UE) nr 98/2013 w celu ograniczenia dostępności prekursorów materiałów wybuchowych dla ogółu społeczeństwa i uniemożliwienia terrorystom dostępu do prekursorów materiałów wybuchowych, oraz zapewniające odpowiednie zgłaszanie podejrzanych transakcji w ramach całego łańcucha dostaw. W tym celu państwa członkowskie powinny starannie ocenić, czy system zakazów, pozwoleń lub rejestracji, jaki wprowadziły, pozwala na skuteczną realizację tych celów. Państwa członkowskie powinny poinformować Komisję o wynikach takiej oceny w terminie czterech miesięcy od dnia przyjęcia niniejszego zalecenia. Informacje te przyczynią się do oceny ewentualnych dalszych środków na szczeblu UE.

⁽¹⁾ Sprawozdanie Komisji dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych oraz przekazania uprawnień przewidzianego w tym rozporządzeniu, COM (2017) 103 final z dnia 28 lutego 2017 r.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2005/671/WSiSW z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wymiany informacji i współpracy dotyczącej przestępstw terrorystycznych (Dz.U. L 253 z 29.9.2005, s. 22).

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97 z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego (Dz.U. L 82 z 22.3.1997, s. 1).

⁽⁴⁾ Sprawozdanie Komisji dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych oraz przekazania uprawnień przewidzianego w tym rozporządzeniu, COM (2017) 103 final z dnia 28 lutego 2017 r.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-is-new/work-in-progress/initiatives/revision-regulation-marketing-and-use-explosives-precursors_en

2. Oprócz tego państwa członkowskie powinny pilnie podjąć następujące działania:
- a) propagowanie oraz – w miarę możliwości i w stosownych przypadkach – wymaganie używania substancji alternatywnych lub niższych stężeń, które mogą być wykorzystywane do tej samej legalnej działalności, a stanowią mniejsze ryzyko dla bezpieczeństwa;
  - b) określenie warunków bezpieczeństwa przechowywania prekursorów materiałów wybuchowych dla podmiotów gospodarczych, użytkowników zawodowych oraz przeciętnych użytkowników, którzy są w posiadaniu prekursorów materiałów wybuchowych w sposób zgodny z prawem;
  - c) zapewnienie jasnych wskazówek dla podmiotów gospodarczych, w jaki sposób skutecznie i efektywnie sprawdzać, czy dana osoba jest przeciętnym użytkownikiem, czy też nie. W tym celu państwa członkowskie mogłyby stosować pojęcie „użytkownik profesjonalny”, co oznacza, że dana osoba potrzebuje prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom do celów związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
  - d) w przypadku gdy istnieje system pozwoleń na mocy art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 98/2013 – dokonywanie podstawowego sprawdzenia osób fizycznych składających wnioski o udzielenie pozwolenia, w szczególności poprzez sprawdzenie uprzedniej karalności wnioskodawcy we wszystkich państwach jego pobytu w ciągu pięciu ostatnich lat; oraz
  - e) ustanowienie systemów inspekcji w celu wykrywania przypadków niestosowania się do przepisów przez podmioty gospodarcze.

Wzmocnienie współpracy i kontaktów z łańcuchem dostaw

3. W celu wzmocnienia współpracy i kontaktów z łańcuchem dostaw państwa członkowskie powinny:
- a) przeprowadzać szkolenia mające na celu zapewnienie, aby organy ścigania, służby interwencyjne i organy celne były w stanie rozpoznawać substancje i mieszaniny będące prekursorami materiałów wybuchowych w trakcie pełnienia swoich obowiązków i reagować w odpowiednim czasie i we właściwy sposób na podejrzone działania;
  - b) oprócz obecnych obowiązków sprawozdawczych, o których mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 98/2013, zachęcać użytkowników końcowych prekursorów materiałów wybuchowych do zgłaszania przypadków zniknięcia i kradzieży znacznych ilości substancji;
  - c) o ile nie jest to już uwzględnione w istniejących obowiązkach wynikających z przepisów Unii – wymieniać z innymi zainteresowanymi państwami członkowskimi, jak najszybciej oraz zgodnie z prawem krajowym i odpowiednimi międzynarodowymi instrumentami prawnymi, informacje na temat podejrzanych transakcji, zniknięć, kradzieży i innych podejrzanych zdarzeń lub wniosków o udzielenie pozwolenia, w przypadku gdy mogą one mieć aspekty transgraniczne; oraz
  - d) określić wszystkie istotne sektory, w tym te działające online, podjąć ukierunkowane działania na rzecz podnoszenia świadomości specyfiki każdego sektora oraz prowadzić dialog z łańcuchem dostaw i z końcowymi użytkownikami, aby zwiększyć wiedzę na temat zgodnego z prawem używania prekursorów materiałów wybuchowych do celów zawodowych i niezawodowych.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 października 2017 r.

W imieniu Komisji
Julian KING
Członek Komisji
